

VAN ONZE DIALECTOLOOG HARRIE SCHOLTMEIJER

IN TWENTE WORDT DIALECT GESPROKEN EN ER STAAT EEN UNIVERSITEIT, MAAR DIE TWEE LIJKEN WAT LANGS ELKAAR HEEN TE LEVEN. IK HEB IN IEDER GEVAL NIET GEHOORD VAN BELANGRIJKE DIALECTOLOGISCHE, TAALKUNDIGE STUDIES DIE VAN DE TWENTSE UNIVERSITEIT KOMEN. DAT ZAL MISSCHIEN TE MAKEN MET DE OORSPRONG VAN DIE UNIVERSITEIT ALS TECHNISCHE HOGESCHOOL. TECHNENUTEN HOUDEN VAN DUIDELIJKE VOORSPELBARE EN MEETBARE ZAKEN, ZOALS BIJVOORBEELD HET ZONNESTELSEL OF EEN ATOOM, DAT WEL OP EEN ZONNESTELSEL LIJKT (EEN KERN MET DAAROMHEEN ZWEVENDE DEELTJES), MAAR DAN VELE. VELE MALEN KLEINER. TAAL IS GRILLIG, ONVOORSPELBAAR, MOEILIJK IN EEN PATROON TE VATTEN.

DE TAAL HEEFT ECHTER OOK SYSTEMEN DIE BESTAAN UIT EEN KERN MET DAAROM HEEN ZWEVENDE DEELTJES. WE NOEMEN DIE LETTERGREPEN. SOMS (IN EENLETTERGREPIGE WOORDEN) HEEFT DIE LETTERGREEP OOK EEN VASTE BETEKENIS. DAARIN ONDERSCHIEDT HET ZICH VAN DE KLANKEN, DIE NOOIT BETEKENIS HEBBEN. MAAR EEN LETTERGREEP IS WEL OPGEBOUWD UIT EEN KERN.

DOORGAANS IS DIE KERN EEN KLINKER. DAAROMHEEN ZWEVEN DAN DE MEDEKLINKERS, MAAR WEL IN EEN VASTE BAAN. HET DICTST BIJ DE KLINKER-KERN STAAN DE VOLGENDE MEDEKLINKERS: L, R,M,N, NG. DIE KUNNEN OOK DE KERN VAN EEN LETTERGREEP VORMEN, MAAR ALLEEN VAN EEN ONBEKLEMTONDE LETTERGREEP: LEPPL, BAKKR, LOOPM, ETTN, BAKKNG. VERDER WEG STAAN DE ANDERE MEDEKLINKERS. DE OPBOUW VAN DE LETTERGREEP KOMT VOLGENS STRIKTE REGELS TOT STAND. IN HET MIDDEN DE KLINKER, DAN (ER VLAK VOOR OF ER VLAK NA) L, R,M,N OF NG EN PAS DAN DAAR WEER VOOR OF DAAR WEER NA) EEN ANDERE MEDEKLINKER. JE KUNT DUS NOOIT EEN LETTERGREEP HEBBEN DIE IS OPGEBOUWD UIT L, R,M,N OF NG, DAN EEN ANDERE MEDEKLINKER, EN DAN EEN KLINKER. PROBEER HET MAAR, HET GAAT JE NIET LUKKEN.

SCHEMATISCH ZIET HET ER ALS VOLGT UIT:

-- KLINKER --
-- L, R,M OF N, L, R,M,N OF NG --
-- ANDERE MEDEKLINKER ANDERE MEDEKLINKER --

DE NG KAN NIET VOOR DE KLINKER KOMEN, MAAR VERDER IS ONS SCHEMA SYMMETRISCH. IN HET MIDDEN DE KERN, ROOD GEKLEURD, DAN DE BINNENSTE SCHIL, GEEL, EN VERVOLGENS DE BUITENSTE SCHIL: BLAUW. WE KUNNEN DAT SCHILLEN NOEMEN, OOK AL IS DAT ZO NIET TE ZIEN. TAAL IS IN DE TIJD GEORDEND, WE HOREN VAN MOMENT T TOT MOMENT T+1, WE LEZEN VAN LINKS NAAR RECHTS. MAAR JE ZOU DE GEKLEURDE DELEN HIERBOVEN MET CIRKELS AAN ELKAAR KUNNEN VERBINDEN, EN DAN HEB JE ECHT EEN SOORT ZONNESTELSEL. OF EEN ATOOM. HET WONDERLIJKE VAN DE NATUUR IS DAT WE VAN HEEL GROOT TOT KLEIN HET PATROON, EEN KERN MET REGELMATIG DRAAIENDE PLANETEN, TERUGZIEN. HET WONDERLIJKE VAN TAAL, OOK EEN NATUURVERSCHIJNSEL, IS DAT WE DAT PATROON PRECIJS ZO TERUGZIEN.

HARRIE SCHOLTMEIJER (KAMPEN, 1960) IS EEN NEDERLANDSE DIALECTOLOOG EN SCHRIJVER VAN NEDERLANDSE DIALECT- EN STREEKTAALBOEKEN WERKZAAM BIJ DE IJSSELACADEMIE TE ZWOLLE

Sunnewende
Festival

Programma

WWW.ZUNNEWENDEFESTIVAL.NL

Programma

FAMILIEMIDDAG

- 16.00 – 16.30 HOOIBERG
VERTELVORSTELLING
DOOR ROB BULTS EN CO
- 16.30 – 17.15 HAVEN
THEATERVOORSTELLING
DOLF MOED MET DE TIJDMACHINE
- 17.15 – 17.30 HOOIBERG
VERTELVORSTELLING
DOOR ROB BULTS EN CO
- 16.00 – 18.00 HORECAWEIDE
STAAL WALSEN, ARCHEOLOGIE,
SPELLETJES, SCHMINKEN, IJS-ACT

KASTEELTERREIN

- 19.45 – 20.25 GÉ REINDERS & KSW
- 20.55 – 21.35 FRISICANA MET PITER WILKENS,
MARCEL SMIT & GURBE DOUWSTRA
- 22.05 – 22.45 FIRMA WEIJLAND
- 23.20 – 00.00 THIJS KEMPERINK

KAMPVUUR SPEELPLEKKEN

- HOOIBERG: GERLINDE ENDEMAN EN HAAR MANNEN
ZINGEN LIEDJES VAN DANIEL LOHUES
- HAVEN: LEON MOORMAN, FINALIST DRENTS
LIEDTIESFESTIVAL!
- VLEERMUISBULT: DE SALLANDSE JONGE DAMES
MARLEEN & ILONA
- BOOMGAARD: HERMAN KAMPMAN, JAN NIEWOLD
EN PETER DEIMAN

DEZE VOORSTELLINGEN DUREN 20 MINUTEN EN BEGINNEN
TELKENS OM 20.30 UUR, 21.40 UUR EN 22.50 UUR

AAN DE REGGE

DE TIJDEN ZIJN 20.00 , 21.00 EN 22.00 UUR.
DOOR DE DAMES VAN HET TWENTEHOES WORDT DE
TWENTSE TAAL EN CULTUUR IN HET ZONNETJE GEZET.
MET MEDEWERKING VAN DE GLADJAKKERS, MILOU HESSELINK
(VOICE OF HOLLAND) EN FRANK DROSTE (WINNAAR TWENTS
SONGFESTIVAL 2018). ER IS RUIMTE OM VRAGEN TE
STELLEN AAN ONZE EIGEN DIALECTOLOOG, DR. HARRIE
SCHOLTMEIJER, DIE ALLES WEET OVER DE TAAL VAN HET
GEBIED TUSSEN DINKEL EN REGGE (EN DAARBUITEN).
CONCORDIA ZAL EEN DOORLOPENDE WORKSHOP 'TWENTSE
SPREUKEN' VERZORGEN EN ER ZIJN VERSCHILLENDE
TWENTSE VERHALEN, GEDICHTEN EN LIEDEREN TE HOREN.

VAREN OP DE REGGE

BUMPERKLEVEN, HET NEGEREN VAN EEN CAISSIÈRE IN DE
SUPERMARKT, TREITEREN VAN OV-MEDEWERKERS, ELKAAR
NIET VOOR LATEN GAAN IN HET VERKEER, VOORDRINGEN
IN DE TREIN, GELUIDSOVERLAST, BURENRUZIES, SCHELDEN
EN HAATBERICHTEN OP SOCIALE MEDIA. HET GEBEURT ELKE
DAG EN VEEL TE VAAK. VAAK HEBBEN WE HET NIET EENS
DOOR...

DUS WORDT HET TIJD DIE AUTOMATISCHE GEDACHTEN OM TE
ZETTEN NAAR MEER LIEFDE. MAAR DAN OP ZIJN ZUNNE-
WENDES. PER BOOT GA JE NAAR EEN PRACHTIG STUKJE
BOS. JE WORDT ONTVANGEN DOOR HET LEVENSLIEDERENKOOR
"MET HART EN SMART". ZIJ ZINGEN EEN PRACHTIG LIED
OVER DE LIEFDE OF OVER EEN ONBEANTWOORDE LIEF-
DE. AAN HET EIND VAN DE TOCHT ZIE JE DE OMGEVING
GEGARANDEERD IN EEN GEHEEL ANDER LICHT, DE LIEFDE
STRAALT ERVAN AF!!

